

ПРЕГЛЕД ЗАКОНОДАТЕЛНАТА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОбНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ ПО ОТНОШЕНИЕ МАЛКИ ФОТОТОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ /С ИНСТАЛИРАНА МОЩНОСТ ДО 30 КWP/, КРИТИЧЕН АНАЛИЗ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ НА ПОДХОДЯЩИ ЗАКОНИ И ДР. НОРМАТИВИ

Уважаеми дами и господа,

Правната рамка на нормативна уредба в областта на енергията от възобновяеми източници се задава от следните **актове на ЕС**:

Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО. (Официален вестник на ЕС, L 140 от 05.06.2009 г.)

Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО. (ОВ L 315/1, 14.11.2012, изм. с Директива 2013/12/ЕС, ОВ, L 141, 28.5.2013 г., попр. ОВ L 113, 25.4.2013 г., и ОВ L 71, 12.3.2014)

Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (*преработена версия*) (ОВ° L 153, 18.06.2010 г., попр. ОВ L 115, 27.4.2012 г.)

Делегиран регламент (ЕС) № 244/2012 на Комисията от 16 януари 2012 година за допълване на Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите чрез създаване на сравнителна методологична рамка за изчисляване на равнищата на оптимални разходи във връзка с минималните изисквания за енергийните характеристики на сградите и сградните компоненти текст от значение за ЕИП (ОВ L 081, 21/03/2012)

Указания към Делегиран регламент (ЕС) № 244/2012 на Комисията от 16 януари 2012 година за допълване на Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите (*преработена версия*) чрез създаване на сравнителна рамкова методика за изчисляване на оптимални по отношение на разходите равнища на минималните изисквания за енергийните характеристики на сгради и сградни елементи. (ОВ С 115, 19/04/2012)

Очертаната общоевропейска рамка задължава държавите членки да предприемат законодателни мерки за насърчаване приоритетното използване на енергия от възобновяеми източници чрез устойчиви мерки за подпомагане на производството и използването на зелена енергия като съществена част от изпълнението на политиките на Европейския съюз в областта на климата и енергетиката.

В национален мащаб в изпълнение на задълженията на България са приети следните **национални стратегии и планове**:

Енергийна стратегия на Република България до 2020 г., приета с Решение на Народното събрание от 1 юни 2011 г. (Обн. ДВ, бр. 43 от 7 юни 2011 г.)

Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници по Модела за националните планове за действие в областта на енергията от възобновяеми източници съгласно посоченото в Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. МИЕТ, септември 2012

Първи национален план за действие по енергийна ефективност 2008 – 2010 г., приет с Решение на МС от 4 октомври 2007 г.

Втори национален план за действие по енергийна ефективност 2011 – 2013 г., приет с Протокол № 36.14 на Министерския съвет от 28.09.2011 г.

Национален план за действие за енергийна ефективност 2014 – 2020, разработен от Министерство на икономиката и енергетиката, София, юли 2014 г.

Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници. МИЕТ, 30 юни 2010 г

Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ (Обн., ДВ, бр. 10 от 6 февруари 2015 г., попр. ДВ, бр. 18 от 10 март 2015 г., изм. и доп. ДВ, бр.35 от 15 май 2015 г.)

Национална дългогодишна програма по енергийна ефективност до 2015 г., приета с Решение на МС от 4 юли 2005 г.

Национална дългосрочна програма за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници 2005-2015 г., МИЕ/АЕЕ, декември 2005 г.

Национална програма за обновяване на жилищните сгради в Република България, приета с Решение на Министерския съвет от 20 януари 2005 г.

Стратегия за финансиране на изолацията на сгради за постигане на енергийна ефективност и план-програма за изпълнението ѝ, приета с Решение на МС от 14 юли 2005.

Националната законодателна уредба, отнасящо се пряко и непряко към производството на електрическа енергия от възобновяеми източници се съдържа в изключително многобройни нормативни актове от различно сфери на стопанската дейност:

Закон за енергийната ефективност. (Обн. ДВ, бр. 35 от 15 май 2015 г.)

Наредба № 16-1594 от 13 ноември 2013 г. на МИЕ и МРР за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. (Обн. ДВ, бр. 101 от 22 ноември 2013 г.)

Наредба № РД-16-1058 от 10 декември 2009 г. на МИЕТ и МРРБ за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите. (Обн. ДВ, бр. 103 от 29 декември 2009 г.)

Наредба за методиките за определяне на националните индикативни цели, реда за разпределяне на тези цели като индивидуални цели за енергийни спестявания между лицата по чл. 10, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност, допустимите мерки по енергийна ефективност, методиките за оценяване и начините за потвърждаване на енергийните спестявания, приета с Постановление на Министерския съвет № 79 от 1 април 2009 г. (Обн. ДВ, бр. 27 от 10 април 2009 г., изм. ДВ, бр. 88 от 8 ноември 2011 г.)

Специализирани методики за оценка на енергийните спестявания, приети с Постановление № 36 от 15 февруари 2013 г. на Министерския съвет. (Обн. ДВ, бр. 17 от 21 февруари 2013 г.)

Наредба № РД-16-346 от 2 април 2009 г. на МИЕ за показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлени системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи. (Обн. ДВ, бр. 28 от 14 април 2009 г.)

Наредба № РД-16-347 от 2 април 2009 г. на МИЕ и МФ за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост. (Обн. ДВ, бр. 28 от 14 април 2009 г.)

Наредба № РД-16-301 от 10 март 2014 г. на МИЕ и МРР за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистрите на лицата, извършващи сертифициране на сгради и обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, реда за получаване на информация от регистрите, условията и реда за придобиване на квалификация и необходимите технически средства за извършване на дейностите по обследване и сертифициране. (Обн. ДВ, бр. 27 от 25 март 2014 г.)

Наредба № РД-16-301 от 20 март 2009 г. на Министерството на икономиката и енергетиката за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация. (Обн. ДВ, бр.25 от 3 април 2009 г.)

Наредба за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, приета с ПМС № 346 от 7 декември 2015

Тарифа за таксите, които се събират от Агенцията за устойчиво енергийно развитие по Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници, приета с Постановление № 26 от 10 февруари 2012 г. на Министерския съвет. (ДВ, бр. 14 от 17 февруари 2012 г. изм. ДВ, бр. 35 от 12 април 2013 г.)

Закон за енергетиката. (Обн. ДВ, бр. 107 от 2003 г., изм. многократно, посл. изм ДВ, бр. 48 от 27 юни 2015 г.)

Наредба № 6 от 24 февруари 2014 г. на ДКЕВР за **присъединяване** на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните **електрически мрежи**. (Обн. ДВ, бр. 31 от 4 април 2014 г.)

Наредба № 3 от 9 юни 2004 г. на МЕЕР за **устройството на електрическите уредби** и електропроводните линии. (ДВ, бр. 90 и 91 от 13 и 14 октомври 2004 г., изм. бр. 108 от 2007 г. и бр. 92 от 22 октомври 2013 г.)

Закон за енергията от възобновяеми източници. (Обн. ДВ, бр. 35 от 3 май 2011 г., изм. многократно, посл. изм. изм. ДВ, бр.100 от 18 Декември 2015г.)

Наредба № РД-16-1117 от 14 октомври 2011 г. на МИЕТ за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници. *В сила от 01.01.2012 г.* (Обн. ДВ, бр.84 от 28 октомври 2011 г., изм. и доп. ДВ, бр. 54 от 17 юли 2012 г., изм. бр. 24 от 12 март 2013 г.)

Наредба № РД-16-869 от 2 август 2011 г. на МИЕТ за изчисляването на общия дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта. (Обн. ДВ, бр. 70 от 9 септември 2011 г.)

Наредба № РД-16-558 от 8 май 2012 г. на МИЕТ за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за **потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници** в Република България. (Обн. ДВ, бр. 39 от 22 май 2012 г.)

Наредба № РД-16-317 от 27 февруари 2013 г. на МИЕТ за реда за издаване на удостоверения и **вписване в регистъра на лицата, които извършват монтиране**, поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения в енергийни обекти за производство на електрическа енергия от **възобновяеми източници**. (Обн. ДВ, бр. 24 от 12 март 2013 г.)

Наредба № 7 от 2004 г. на МРРБ за енергийна ефективност на сгради (Загл. изм. - ДВ, бр. 85 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2015 г., в сила от 15.07.2015 г.) (Обн. ДВ, бр. 5 от 14 януари 2005 г., изм. многократно, посл.изм. ДВ, бр.35 от 15 май 2015)

Наредба № 15 от 28 юли 2005 г. на МРРБ и МЕЕР за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на обектите и съоръженията за производство, пренос и разпределение на топлинна енергия. *В сила от 20 февруари 2006 г.* (Обн. ДВ, бр. 68 от 19 август 2005 г., изм. ДВ, бр. 78 от 2005 г. и бр. 20 от 2006 г.)

Закон за устройство на територията /обн., ДВ, бр. 1 от 2.01.2001 г., в сила от 31.03.2001 г., посл. изм., бр. 15 от 23.02.2016 г./

Наредба 1/30.07.2003 за номенклатурата на видовете строежи

Закон за опазване на земеделските земи /Обн., ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., посл. изм. и доп., бр. 61 от 11.08.2015 г., бр. 100 от 18.12.2015 г./

Правила за търговия с електрическа енергия, обн. в ДВ, бр. 39/2014 г.

Наредба за определяне на реда и размера на заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци / Приета с ПМС № 120 от 30.05.2008 г., посл. изм. ДВ бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г./

Закон за акцизите и данъчните складове /Обн., ДВ, бр. 91 от 15.11.2005 г., посл. изм. ДВ бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г./

За целите на този анализ под „малки производители“ на енергия от възобновяеми източници се разбират фотоволтаични електроцентрали попадат с инсталирана мощност до 30kWp. Обичайно такива централи се изграждат и ползват от битови или малки стопански потребители на електрическа енергия, чиято основна дейност не е производството на електричество - покриви на сгради, производствени обекти, в дворове на земеделски стопанства, общински и държавни институции и др., като произведената ел. енергия се използва за собствени нужди на производителя. В тези случаи използването на ел. енергия от възобновяем източник, произведена от ФВЕЦ представлява изцяло мярка за енергийна ефективност, ефективно постигат заложените в секторната политика цели за постигане на по-чиста околна среда и пълна енергийна независимост на България от внос на изкопаеми горива и като такава тя изцяло покрива критериите за сектор на енергетиката, за който държавата следва да прилага насърчителни приоритетни мерки, включително и за увеличение общия дял на такова производство.

В процентно съотношение спрямо общия обем на инсталираните фотоволтаични мощности в България, малките ФВЕЦ заемат дял от една 0,5%, онагледен в следващата таблица:

СЕГМЕНТАЦИЯ НА ФТЕЦ	БРОЙ	ОБЩО ИНСТАЛИРАНА МОЩНОСТ (MWp)	% от общо инсталирана мощност	% от общия брой обекти
0-5 kWp	63	0,240598	0.002	3.82

5-30 kWp	283	4,8873756	0.476	17.17
30-200 kWp	922	70,29249	6.860	55.95
200-1000 kWp	126	54,87873	5.355	7.64
1000-5000 kWp	226	584,99923	57.029	13.71
Над 5000 kWp	28	309,34832	30.190	1.70
ОБЩО	1648	1024,646744 MWp	100 %	100 %
ОБЩО за ФтЕЦ до 30 kWp	346	5,128	0.478 %	20.99 %

Източник: Агенция за устойчиво енергийно развитие, 01.2016

За съжаление практиката показва противоположна тенденция в законодателните мерки – създаване на значителни затруднения пред собствениците и ползвателите на малки ФвЕЦ както чрез увеличаване на административната тежест, така и чрез налагане на различни ограничителни мерки. Малките производители са приравнени изцяло на големите производители що се отнася до задълженията им във връзка с подаването и отчитането на данни, административните санкции и тежести, въпреки че те в никакъв случай не могат да реализират съпоставими на големите производители приходи от продажба на ел. енергия, нито разполагат с техния човешки и финансов ресурс.

Основните проблеми пред малките производители на електроенергия, съгласно сега действащата нормативна уредба са следните:

1. Гаранции за произход на енергия от ВЕИ

Съгласно чл. 33-35 на Закона за енергията от възобновяеми източници и чл. 4 ал. 3 от Наредба № РД-16-1117 от 14.10.2011 г. за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници всеки производител на енергия от възобновяем източник задължително заявява издаване на гаранции за произход на произведената от него енергия пред АУЕР:

- ☀ Ежемесечно за ФтЕЦ с мощност над 30кВтп
- ☀ На всеки 10 месеца за ФтЕЦ с мощност под 30кВтп

Гаранциите за произход се издават срещу заплащане на такса, определена с тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност – в размер на 20.00 лв. за всяко отделно заявление. Този разход има по-висока тежест за производителите на ел. енергия от малки ФвЕЦ, при съобразяване на обстоятелството, че те не са промишлени производители на ток, а малки битови или стопански потребители. По-съществен проблем пред тази категория производители, са предвидените санкции при закъснение с подаването на заявление за издаване и прехвърляне на гаранции за произход. Такова закъснение не е необичайно за малките производители, тъй като за тях производството на ток не е стопанска дейност, която да извършват по занятие. Санкциите, които законът предвижда обаче, приравняват малките централи с големите производители, чиято основна дейност, при това с цел печалба, е производството на ел. енергия.

Според чл. 64 на ЗЕВИ на производител на електрическа енергия от възобновяем източник, който не изпълни задължението си по чл. 34, ал. 7, се налага глоба от 300 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 500 до 10 000 лв. Очевидно е, че санкцията от 500 лв. няма еднаква относителна тежест за различните групи производители. Санкция в размер на 500 лв. надвишава годишния приход от продажба на електроенергия за най-малките централи.

Този нормативен подход грубо нарушава принципите за съразмерност и справедливост и надхвърля границите на необходимите мерки за постигане на целите на закона, поради което нашето предложение de lege ferenda е изменение на чл. 64 от ЗЕВИ с диференциране на санкцията по размер, който да зависи от инсталираната мощност или изцяло отпадане на задължението за издаване и прехвърляне на гаранциите за произход за производителите до 30kWp.

Малките производители са ненужно натоварени с неприсъщи и необосновани административни тежести и по подаване на информация към различни органи, като тези им задължения се дублират с такива на други органи:

Така например чл. 13 от Наредба № РД-16-558 от 08.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България задължава малките производители да предоставят на АУЕР информацията по чл. 4, ал. 3, т. 1 и 2 и ал. 4, т. 1, 4, 5, 6, 7 и 8 се предоставя от съответните задължени лица за тримесечни и годишни периоди, като тримесечната информация се подава до 25-то число на следващия месец, а годишната информация - до 31 януари на следващата календарна година.

Същата информация АУЕР получава и от операторите на мрежи, общественият доставчик и крайните снабдителите за електрическата енергия;

Заявленията за издаване и прехвърляне на гаранции за произход, както и тримесечните справки към АУЕР се подават въз основа на протоколите за отчитане на продадената електрическа енергия и издадените към тях фактури. С тази информация АУЕР разполага от съответното електроразпределително предприятие, поради което е излишно още веднъж тя да се предоставя и от съответния производител.

За да се облекчат малките производители от административната тежест, предложението ни de lege ferenda е за изменение на Наредба № РД-16-1117 от 14.10.2011 г. за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници и по-конкретно чл. 4 и чл. 9 от нея, като за производителите с обща инсталирана мощност до 30 kW включително отпадне задължението да подават заявления за издаване на гаранции за произход на произведената от тях електрическа енергия и да прехвърлят гаранциите на крайния снабдител. За тези производители гаранциите за произход да се заявяват и получават директно от крайния снабдител по чл. 9 от Наредбата, на когото те продават произведената енергия.

2. Фонд „Сигурност на електроенергийната система“

С промените в Закона за енергетиката - изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г. се създаде фонд, в който всички производители на електроенергия следва да правят ежемесечни отчисления. Малките производители също трябва да декларират произведеното от тях количество и да внесат 5% от прихода от продадена електроенергия във фонда, без значение дали произведената електроенергия име била заплатена. Тъй като малките производители имат и пренебрежимо малки приходи от продажба на ел. енергия, се стига до абсурдни ситуации, при които въпросните 5% отчисления за фонда са по-малка сума от банковата преводна такса за заплащането им в полза на фонда.

Новото законодателно изменение е по своя икономически ефект идентично с изменението на ЗЕВИ, прието в края на 2013 г. със Закона за бюджет 2014 г., с което беше приета такса от 20% върху приходите от произведена електрическа енергия от слънце и вятър, обявено за противоконституционно с Решение № 13 на КС на РБ - бр. 65 от 2014 г.

Чл. 10 от Наредбата вменява отново задължение за всички производители, включително малките, да предоставят този път във Фонда ежемесечни справки за приходите си за предходния месец, при това в електронна форма на магнитен/оптичен носител или по електронен път, подписани с електронен подпис при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис. Освен времето, което допълнително се отнема за справяне на малките производители и с тази бюрократична тежест, се налага те ежемесечно да правят допълнителни разходи за подаване на информацията във вида, предвиден в Наредбата, като същата тази информация вече е предоставяна от и на други органи. В подобни изисквания липсва не само правна и икономическа логика, но те не преследват и постигат никакъв полезен ефект, тъкмо обратно – отблъскват желаещите да използват за свои нужди ел. енергия от възобновяеми източници, понеже те обективно не са в състояние да се справят с всички административни процедури и задължения, които им се вменяват.

Предложението ни de lege ferenda е за изменение на чл. 36е от Закона за енергетиката така, че предвиденото в чл. 1 задължение за ежемесечни вноски в размер 5 на сто да отпадне за производителите с обща инсталирана мощност до 30 kW включително;

3. Часови лимити

Съгласно чл. 31 ал. 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници обществените доставчици, съответното крайните снабдители не изкупуват цялото произведено количество електроенергия от ВЕИ по преференциални цени, а само количествата до размера на нетното специфично производство, въз основа на които са били определени преференциалните цени. Нетното специфично производство е термин в ЗЕВИ, въведен с т. 29 в § 1 от допълнителните разпоредби, според която *"нетно специфично производство на електрическа енергия" е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.*

Разпоредбата е основана на неправилна методика, която не отчита особеностите на фотоволтаичните модули и по конкретно обстоятелството, че те деградира с около 1% на година, т.е. очаква се в началото на експлоатацията си фотоволтаична електроцентрала да произвежда с около 10% повече от средното за периода, а в края – около 10% по-малко. С други думи определянето на „усреднено“ количество произведена енергия не отразява действителни количества и води до неравномерно разпределена тежест в производството на ел. енергия от ФВЕЦ, до положение, в което в началото на периода производителят обективно ще е в състояние да произведе надвишаващо средното количество, а в края – да не го достигне изобщо. Чрез системата на „усредняване“ изкуствено се занижава действителното производство, с което се постига ефект на навлягане на приходите на съответните производители. Също така под влияние на различните метеорологични условия е нормално да има години с повече слънчево греене и такива с по-малко. Ограничаването на прихода в годините с повече слънчеви часове до средното специфично производство не позволява компенсиране на загубите от годините с по-малко.

Разпоредбата по чл. 31 ал. 5 от ЗЕВИ не отчита особеностите на централите с инсталирани слънцеследящи устройства. Следенето на слънцето осигурява допълнително до 40% по-голямо електропроизводство в сравнение със стационарна електроцентрала, но самото слънцеследящо устройство също увеличава инвестицията с до 50%. Ограничаването на ефективното електропроизводство, за което се заплаща пълната цена лишава тези производители от приход, който би компенсирал по-високите инвестиционни разходи. Фотоволтаичните електроцентрали със слънцеследящи устройства са преимуществено малки обекти с инсталирана мощност до 30 или до 200 kWp.

С оглед на горното предложението ни de lege ferenda е за законодателни изменения в чл. 31 ал. 5 на ЗЕВИ, като за централите до 200kWp отпадне ограничението за изкупуване преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР.

4. Автономни системи

Съгласно действащото в момента законодателство – Закон за устройство на територията и Наредба 1/30.07.2003 за номенклатурата на видовете строежи системите за автономно захранване от възобновяеми източници се категоризират като електроцентрали, респ. обекти 3-та категория. Това създава административни затруднения при изграждането на системи за автономно захранване от ВЕИ, като дори прави невъзможно инсталирането на инсталации за напояване в земеделска земя – те са изключени от приложното поле на чл. 147 ал. 1 т. 14 от ЗУТ. Така например ако земеделски производител желае да инсталира фотоволтаична система за напояване на земеделски култури с номинална мощност от 1kWp, поради обстоятелството, че тя не се изгражда в урбанизирана територия, тази малка инсталация се приравнява по правен статут на електроцентрала и изграждането ѝ в земеделски имот е на практика забранено. Такъв тип обекти не се изграждат с цел реализиране на приходи от продажба на ел. енергия, тъй като не са свързани в мрежата и произвежданата от тях енергия се консумира изцяло за собствени нужди, те не влияят

върху енергийния баланс на мрежата и изцяло покриват критериите за енергийна ефективност, заложи в посочените по-горе политики.

С оглед на горното предложението ни de lege ferenda е за законодателни изменения в чл. 147 ал. 1 от ЗУТ като в обхвата на тази разпоредба бъдат включени и несвързаните в мрежата (автономни) централи за производство на електроенергия от възобновяеми източници, като по този начин бъдат категоризирани като обекти 6-та категория с произтичащите от това административни облекчения при изграждането им.

5. Такси

Обектите на производители до 30kWp са присъединени в мрежата ниско напрежение, но въпреки това те са задължени да заплащат и следните допълнителни такси, определени с Правилата за търговия с електрическа енергия и Наредбата за определяне на реда и размера на заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци

- Такса балансиране на електроенергийната система
- Такса достъп до електропреносната мрежа

Електрическата енергия, произведена от централите до 30 kWp се инжектира директно в мрежата ниско напрежение и се консумира на място от потребителите в съответния клон на мрежата. Тези производители основно са потребители на електрическа енергия, с мощност надвишаваща мощността им като производител – с други думи малките производители заплащат такса за балансиране два пъти – веднъж в качеството си на потребител и втори път, в качеството си на производител, при това без реално да допринасят за небалансите.

С оглед горното предложенията ни са за облекчаване финансовата тежест върху малките производители, като последните бъдат освободени от такси за балансиране на електроенергийната мрежа в качеството си на производители.

6. Регистрация по Закона за акцизите и данъчните складове

Съгласно чл. 57а, ал. 1 т. 3б - на задължителна регистрация по този закон подлежат лицата, които консумират собствена електрическа енергия, произведена от енергия от възобновяеми източници за свои собствени нужди от централа с обща инсталирана мощност до 5 MW, с изключение на лицата, които консумират собствена електрическа енергия за битови нужди; В обхвата на тази разпоредба попадат всички малки производители, които произвеждат и консумират собствена електрическа енергия, но не за битови нужди, а например за хранене на малки производствени мощности, складове, хотели и др. Така се оказва, че предприятие, което инсталира фотоволтаични панели за да намали енергийното потребление, следва да се регистрира като данъчен склад с всички произтичащи от това административни и фискални тежести, както и да монтира електромер и да плаща акциз за електроенергията, която си произвежда и консумира на място.

Предложението ни за законодателна промяна е в изменение на чл. чл. 57а, ал. 1 т. 3б от ЗАДС, като отпадане задължението за регистрация на лицата, които потребяват собствена електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници за свои собствени нужди от централа с обща инсталирана мощност до 5 MW, без значение дали потребяват произведената ел. енергия за битови или стопански нужди.

Повече за дейността на Коалиция за климата в Приложение 1.

За контакти и допълнителна информация:

Антон Желев, член УС, **СДРУЖЕНИЕ "БЪЛГАРСКА СОЛАРНА АСОЦИАЦИЯ"**

GSM +359 888 415 560, ел.поща: info@bsa.bg ел. адрес: <http://bsa.bg>

1408 София, бул. "Витоша" №115-117, ет.5, ап.14

8000 Бургас, бул. "Ст. Стамболов" №80, ет.3, ап.4

5300 Габрово, ул. "Станционна" №14

Мария Димитрова, адвокат от Бургаска адвокатска колегия, гр. Бургас, улица Оборище № 90, ет. 1, GSM: + 359 887 547 371, ел.поща: m_anastasova@gbg.bg

Георги Стефанов, Мениджър „Климатични промени и Зелена икономика“ WWF България

GSM: + 359 889 517 976, ел.поща: gstefanov@wwfdcp.bg

С уважение,

Веселина Кавръкова

Програмен ръководител на WWF-България

Приложение 1

Допълнителна информация за Коалиция за климата

Коалиция за климата - България, обединява над 30 юридически лица от неправителствения сектор, браншови организации, медии, както и повече от 20 експерти основно от научните и университетските среди: <http://climatebg.org/about/members/>.

Към "Коалиция за климата - България" вече се присъединиха организациите:

Блулинк Информационна мрежа, Екологично сдружение „За Земята“, Информационен и учебен център по екология, Фондация „Междуетническа инициатива за човешки права“, Сдружение „Агролинк“, Сдружение „Природа назаем“, Фондация "Деметра", WWF Световен фонд за дивата природа – България, Приятели на земята – България, Регионален екологичен център - София, Институт за Зелена Политика, Народно читалище „Бъдеще сега“, Сдружение „Велоеволюция“, „Млади зелени“, Фондация „Оранжева луна“, Университетски клуб UNESCO, Списание 8, Горичка: зеленият сайт, Червената къща - Център за култура и дебат, Фондация „Европейски екологичен фестивал“, Greenpeace-България, представители на академични среди, бизнеса, Институт за нулево енергийни сгради, Българска соларна асоциация, Българска фотоволтаична асоциация, и др.

Коалиция за климата – България се подпомага с проект *"Повишаване ефективността на Коалиция за климата – България (ККБ), чрез увеличаване на капацитета и създаване на нови партньорства с бизнеса. Влияние и въздействие на местните и национални политики"*, финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014 г. www.ngogrants.bg и изпълняван от WWF. Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от WWF и Коалиция за климата и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.